

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Peter Wirdenäs
031-60 51 24

peter.wirdenas@lansstyrelsen.se

BESLUT
2011-06-29

Diarienummer
511-39163-2007

Sida
1(8)

Beslut om bildande av naturreservatet Ekedal i Tranemo kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för beslut
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Besvärshänvisning O4:1
Bilaga 6. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptatet Ekedal
NVR-ID	2021325
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Tranemo
Ungefärlig mittpunkt	134650 – 635690
Fastigheter och ägare:	Ekedal 1:1 – Sveaskog, Box 315, 952 23 Kalix
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal:	25 ha, varav vatten 0,5 ha
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida.
Typindelning enligt vattendirektivet:	Limnisk ekoregion 6 Sydvest, söder om norrlandgränsen, inom vattendelaren till Västerhavet, under 200 m.ö.h.
Vattenförekomst (HID):	Porsån SE635555-134378
Objektskategori:	Ä, Ädellövskog
IUCN-kategori:	Ia Strikt naturreservat

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Ekedal.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen utser Väst kuststiftelsen som förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och förstärka de naturvärden som finns i området och som är kopplade till gamla grova lövträd, och en historik med hävdpåverkan;
- trygga och förstärka livsbetingelserna för de växt- och djursamhällen samt arter inom området som gynnas av gamla grova lövträd;
- tillgängliggöra området för friluftsliv och naturstudier.

Syftet ska tryggas genom att:

- området skyddas från all form av exploatering;
- hagmarkerna restaureras och bete alternativt slåtter återinförs;
- naturvårdande skötsel för att främja ädellövträd genomförs vid behov.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg eller stig.
3. Anlägga luft- eller markledning.
4. Anordna upplag.
5. Borra, gräva, schakta, bedriva täkt, utfylla, tippa, dika eller dämna.
6. Avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
7. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
8. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrift enligt A1 ovan gäller inte då markägare, arrendator eller förvaltare utför åtgärder för att bedriva betesdrift. Samråd ska ske med Länsstyrelsen senast 6 veckor innan åtgärd.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid reparation av befintliga luftledningar, befintliga kablar och befintlig nätstation, samt underhållsröjningar för befintliga luftledningar. Markskador ska då undvikas.
- Vid nedgrävning av befintliga luftledningar. Samråd ska dock ske med Länsstyrelsen senast 6 veckor innan åtgärd.
- Vid reparation och underhåll av befintliga vägar.
- Inom område kring befintligt fritidshus, som i beslutskartan är markerat som tomtmark.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Utmärkning av naturreservatet i terrängen.
2. Anläggning och underhåll av parkeringsplats, vandringsled, informationstavla, och andra anordningar som t.ex. eldstäder.
3. Naturvårdande gallring, röjning, slåtter och betesdrift i den mån markägare eller arrendator inte, efter samråd med förvaltaren, själv utför dessa åtgärder.
4. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Utplantera växt- eller djurart.
2. Framföra motordrivet fordon.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- vid uttransport av fällt vilt.

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet ligger vid gamla Ekedals säteri, söder om Sjötofta. Hus och ekonomibyggnader är privata och ingår inte i reservatet.

Området och de kringliggande markerna är ett varierat och småkuperat skogs- och jordbrukslandskap, med lång kulturhistoria.

Själva reservatet är ett betespräglat område med höga naturvärden. De höga naturvärdena är främst knutna till gamla igenväxande hagmarker och gamla grova lövträd. Från nordost rinner Ekedalsån söderut nära reservatsgränsen, och omges av lövblandad barrskog. Längst söderut i området har Ekedalsån grävt en mjukt avrundad ravin i den sandiga moränen och ett lägre liggande område är bevuxet med granskog.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Tranemo kommuns översiktsplan aktualitetsförklarades 1993-03-29 och i rekommendationerna anges Ekedal som 'Ekologiskt känsliga områden', 'Ny bebyggelse bör placeras med hänsyn till landskapets värde' samt 'Områdets öppenhet bör bevaras. Inom delområdet Ekefors avses områdesbestämmelser upprättas'.

Inom området finns naturgrustillgångar och goda grundvattentillgångar.

Ärendets handläggning

Området uppmärksammades i samband med rapporten "Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar" av Naturvårdsverket 2004, där Länsstyrelsen inventerade ett antal områden ägda av Sveaskog m.fl. statliga markägare. Genom en överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog 13 juni 2008 åtog sig Sveaskog att utan ekonomisk ersättning låta dessa områden bevaras som naturreservat. Viktiga punkter i avtalsvillkoren var bl.a. att staten tar finansiellt ansvar för förvaltningen och att Sveaskog erbjuder sig mot marknadsmässig ersättning att utföra eventuell naturvårdande skötsel. Jakt, och i förekommande fall fiske ska i huvudsak kunna bedrivas som tidigare.

Kjell Gunnarsson, Siv Gunnarsson, Hans Johansson, Malin Josefsson, Per Josefsson, Jonny Helge Roland Nilsson, Robert Ove Lennart Nilsson, Vattenfall Eldistribution AB, Vattenfall Fastigheter AB och Sveaskog har, som berörda mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdeskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Helen Johansson, Tranemo kommun och Skogsstyrelsen. LRF Sjuhärad, Naturskyddsföreningen i Södra Älvsborg, Naturskyddsföreningen i Tranemo, Tranemo Fågelgrupp och Västkoststiftelsen har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Kommunstyrelsen i Tranemo har inget att erinra mot reservatsbeslutet, men föreslår att skötseln i delområde 2.1 anpassas för att gynna vädssandbiet

genom sen slåtter och undvikande av hårt bete. Länsstyrelsen lägger till förslaget i skötselplanen.

Skogsstyrelsen, distrikt Göteborg, ställer sig positiv till reservatsbildningen och har inga övriga synpunkter.

Vattenfall Eldistribution AB önskar tillägget att föreskrifterna inte ska hindra reparation av befintliga kablar och nätstation. Länsstyrelsen ändrar ordalydelsen enligt Vattenfalls förslag.

Helen, Roland och Sofie Johansson arrenderar mark inom reservatet och vill fortsatt kunna använda skötselområde 2.2 som vall samt gödsla med naturgödsel. De vill ta del i skötseln, bidra med betesdjur och föreslår bl.a. sambete i 3.1 och 4.1 med får och nöt, samt fårbete i 1.1. Länsstyrelsen vidarebefordrar förslagen på skötsel till förvaltaren Väst kuststiftelsen.

Tony Gunnarsson, Robert Nilsson och Jonny Nilsson meddelar det eventuella framtida behovet av att bredda utfartsväg, samt av att flytta den. Länsstyrelsen ändrar inte i beslutet utan bedömer att det enklast görs genom dispensansökan för åtgärden när det blir aktuellt.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Ekedals höga natur- och kulturvärden är kopplade till det gamla odlingslandskapet och dess hävdformer. De gamla lövträden och de hotade arter som gynnas av gamla lövträd kräver viss skötsel för sitt bevarande. Föreskrifterna för området motiveras av att beslutet tryggar och förstärker livsbetingelserna för de växt- och djursamhällen inom området som är typiska för ett gammalt kulturlandskap, exempelvis fällmossa, sotlav och vädssandbi. Området kan genom beslutet också göras tillgängligt för friluftsliv och naturstudier.

Ekedals naturvärden har dokumenterats i bl.a. Naturvårdsverkets rapport nr. 5340, 2004 (Skyddsvärda statliga skogar – Götaland) och har där föreslagits få ett långsiktigt skydd genom reservatsbildning.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet Levande skogar, delmål 12.1.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap

25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Uppllysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Gagnvirke

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller Sveaskog i enlighet med överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog AB den 13 juni 2008. I den händelse att Sveaskog avyttrar sitt markinnehav tillfaller virkessortimentet den nya markägaren istället.

Insektsangrepp

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter naturreservatsbildningen att vara statens ansvar.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskydds-förordningen.
- Regler om skydd av fornlämningar enligt kulturminneslagen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Väst kuststiftelsen. Förvaltningen ska ske i samverkan med markägare och arrendatorer.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Borås Tidning samt i Ulricehamns tidning.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Naturvårds- handläggare Peter Wirdenäs har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, antikvarie Eivind Claesson, länsarkitekt Karin Slättberg och länsjurist Jonas Ledelius. Samråd i ärendet har genomförts med biolog Dan Hellman.

Göran Bengtsson

Peter Wirdenäs

Ekefors

Fornåkrar

Krusasjön

1:12

1:10

1:20

1:19

1:11

EKEDAL

1:22

EKEDALSÅN

Beslutskarta

Naturreservatet Ekedal

Tranemo kommun

 Reservatsgräns Tomtmark Skala 1:5 000
0 25 50 100 150 Meter

Tillhör Länsstyrelsens beslut:

Datum 2011-06-29

Diarienummer 511-39163-2007

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄNIllustrationskarta till Länsstyrelsens beslut
om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalkenDenna karta innehåller utdrag ur GSD-Fastighetskartan.
© Lantmäteriet, dnr 106-2004/188-O.

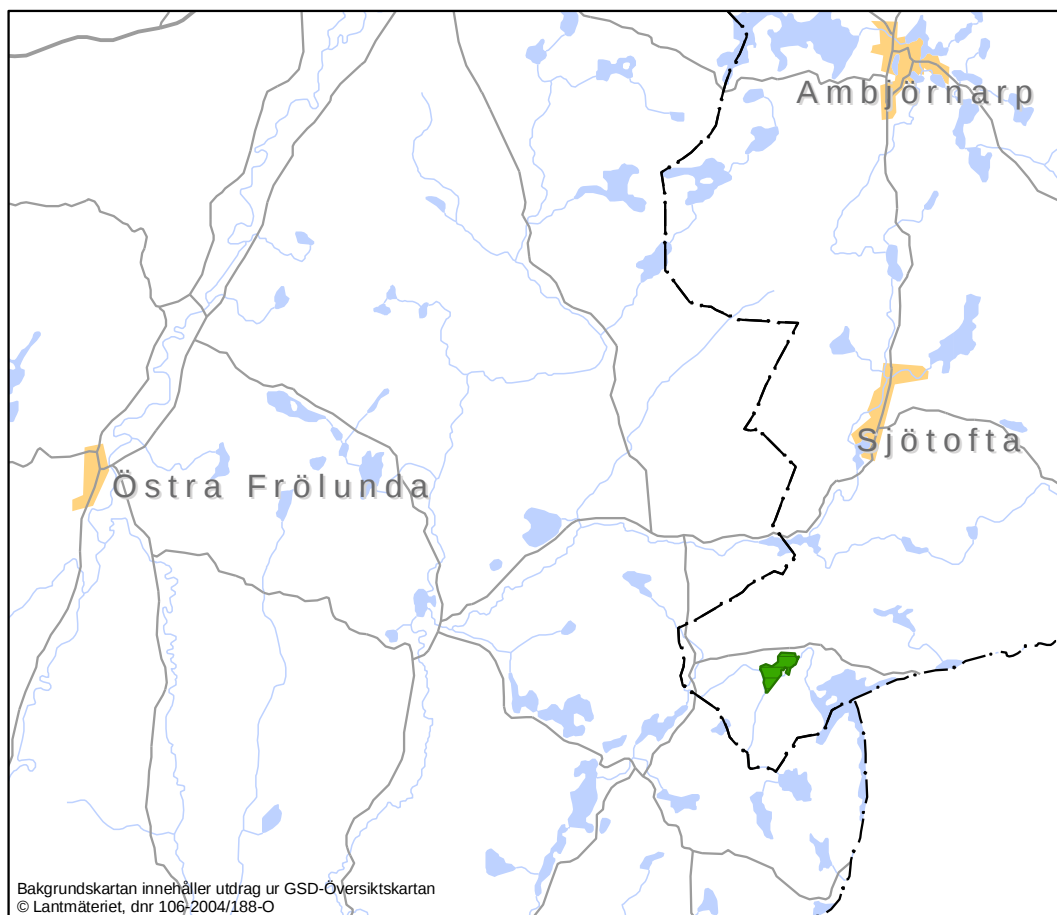
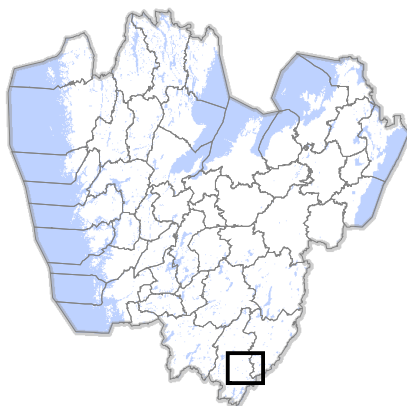
LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bilaga 2

Dnr 511-39163-2007
Beslut 2011-06-29

ÖVERSIKTSKARTA

Naturreservatet Ekedal Tranemo kommun

0 2 4 6 Kilometer

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Peter Wirdenäs
031-60 51 24

peter.wirdenas@lansstyrelsen.se

Rättelse
2011-07-01

Dnr. 511-39163-2007

Sida
1(2)

Enligt sändlista

Rättelse av beslut den 2011-06-29, dnr 511-39163-2007 om bildande av naturreservatet Ekedal i Tranemo kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen ändrar, med stöd av 26 § förvaltningslagen (1986:223), nedanstående formulering i föreskrifterna till beslutet den 2011-06-29, dnr 511-39163-2007.

Ett stycke under rubriken ”Beslut om föreskrifter”, punkt C, i ovan nämnda beslut ändras enligt nedanstående, med tillägg i **fetstil**.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Utplanterä växt- eller djurart.
2. Framföra motordrivett fordon.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- vid uttransport av fällt vilt.
- **trafik på vägar i området.**

Redogörelse för ärendet

Föreskrifterna till nämnda beslut om bildande av naturreservatet Ekedal i Tranemo kommun är felaktigt formulerade. Ett undantag från förbud mot trafik med motordrivett fordon läggs till, så att det blir tydligt att vägtrafik är tillåtet precis som före beslutet om naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Enligt 26 § förvaltningslagen får ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende rättas av den myndighet som har meddelat beslutet.

Länsstyrelsen gör bedömningen att föreskriften till reservatsbeslutet för Ekedal är av sådan karaktär att den bör förtydligas i enlighet med förvaltningslagens bestämmelser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär i bilaga 2.

I detta ärende har naturvårdsdirektör Sven Swedberg beslutat. Naturvårds-
handläggare Peter Wirdenäs har varit föredragande.

Sven Swedberg

Peter Wirdenäs

Bilagor

1. Sändlista
2. Hur man överklagar, formulär O4:1